

Aan

MLJS

Deadline: 15-04-2026

Directoraat-generaal
Langdurige Zorg
Directie Langdurige Zorg

Ontworpen door

10.4.26

nota

(ter beslissing) Beantwoording van vragen van het lid Maeijer (PVV)
over het bericht dat instellingen voor mensen met dementie worstelen met
opendeurenbeleid.

Datum Document
08-04-2026

Kenmerk
4367817-1096035-LZ

Bijlage(n)

1. Aanleiding

Aanleiding voor deze nota zijn Kamervragen van het lid Maeijer (PVV), ontvangen op 25 maart 2026, naar aanleiding van het NOS-bericht 'Instellingen voor mensen met dementie worstelen met opendeurenbeleid'. De vragen gaan met name over het openen van deuren en de ervaringen van zorgaanbieders, zorgverleners, cliënten en naasten. Ook wordt gevraagd naar het delen van kennis op dit gebied en naar het toezicht van de IGJ.

2. Geadviseerd besluit

Ik adviseer u bijgevoegde Kamerbrief met antwoorden te ondertekenen en naar de Kamer te sturen. De deadline is 15 april 2026.

3. Kernpunten

- De vragen van het lid Maeijer richten zich op drie hoofdthema's:
 1. Spanningsveld tussen beleid en praktijk.

Op grond van de wet- en regelgeving zouden zorginstellingen meer open deuren moeten hanteren, zodat mensen met dementie meer bewegingsvrijheid hebben. In de praktijk blijken deuren vaak nog gesloten. Gevraagd wordt hoeveel instellingen hier nog van afwijken en waarom.
 2. Spanningsveld tussen vrijheid en veiligheid.

De Wet zorg en dwang (Wzd) helpt om individuele afwegingen te maken tussen de vrijheid en veiligheid van een persoon. De vragen van het lid Maeijer richten zich op hoe zorgaanbieders kunnen voorkomen dat bewoners verdwalen of in gevaar komen als de deuren open zijn en hoe tegelijkertijd de kwaliteit van leven en autonomie van een persoon worden gewaarborgd. Het lid Maeijer vraagt hierbij ook specifieke aandacht voor de zorgen van familieleden en zorgverleners die deze moeilijke afwegingen moeten maken.

3. Randvoorwaarden voor de uitvoering
Tot slot zijn er vragen gesteld over de randvoorwaarden voor de uitvoering van opendeurenbeleid zoals personeelstekorten, fysieke aanpassingen van vastgoed en kennisontwikkeling en kennisdeling.
- De beantwoording is in grote lijnen als volgt.
 1. Ieder mens heeft het recht om in vrijheid te leven en eigen keuzes te maken. Dit recht geldt ook voor mensen met een verstandelijke beperking of dementie. De Wzd is hiervoor de wettelijke grondslag.
 2. Het gedeelde beeld van partijen¹ is dat een duidelijke focus op het openen van deuren zal helpen in het vergroten van eigen regie en vrijheid. De ervaring is dat wanneer de cliënt zijn of haar leven zoveel mogelijk naar eigen inzicht kan inrichten en daarbij wordt aangesloten bij de behoeften en (vroegere) gewoonten van de cliënt er meer vrijheid en kwaliteit van leven wordt ervaren. Het nauw betrekken van naasten is hierbij van groot belang. Het streven naar meer vrijheid is een van de pijlers van de Wzd.

Directoraat-generaal
Langdurige Zorg
Directie Langdurige Zorg

Kenmerk
4367817-1096035-LZ

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Op dit moment wordt gewerkt aan een wetsvoorstel tot wijziging van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg en Wzd (Evaluatiewet Wvvgz en Wzd) naar aanleiding van een evaluatie van beide wetten. Het voorstel tot wijziging van beide wetten is in het voorjaar van 2025 in consultatie geweest. Daarnaast zijn de verplichte toetsen uitgevoerd en adviezen verkregen conform het beleidskompas. Op dit moment worden de reacties, resultaten van de toetsen en adviezen nader geduid en uitgewerkt in een aangepast voorstel.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Niet van toepassing

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld

Niet van toepassing

d. Gevolgen administratieve lasten

Niet van toepassing

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties

Niet van toepassing

f. Juridische aspecten haalbaarheid

Niet van toepassing

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Afstemming heeft plaatsgevonden met de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en de directie WJZ.

h. Toezeggingen

Niet van toepassing

i. Fraudetoets

Niet van toepassing

¹ Kamerstukken II 2023/2024, 25 424 nr. 675

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. *Motivering*

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Directoraat-generaal
Langdurige Zorg
Directie Langdurige Zorg

Kenmerk
4367817-1096035-LZ

